

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enarratio Epistolæ Prioris Ad Timothevm, Et Dvorvm
Capitum secundæ**

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1561

VD16 M 3167

Stat firmum fundamentum etc.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36308

Considerandum & hoc est, quod fasciatus à Diabolo Paulus inquit, paulatim in maiorem impietatem ruere, sicut alibi dicit, Rom. 1. Tradidit eos in reprobum sensum.

Stat firmum fundamentum etc.

Paulus ingressus in hanc tristem commemorationem de dissipationibus Ecclesiae, opponit consolationes duas, Alteram publicam, alteram pertinentem ad singulos. Publica hæc est: Quod certissimum est tamen filium Dei sedentem ad dexteram æterni Patris, regnantem & reprimentem Diabolos, & adsiduè intercedentem pro nobis, esse Sacerdotem æternum, & colligere sibi Ecclesiam in genere humano, quantumcunq; aduersantibus Diabolis. Hoc decretum firmum & immotum est.

Tenenda est igitur hæc consolatio, semper fore aliquam Dei Ecclesiam, aliàs magis, aliàs minus frequentem, aliàs magis, aliàs minus oppressam erroribus, iuxta dicta Christi Luca 17. Erit sicut in diebus Noë & c. Item Matth. 24. Propter electos abbreviabuntur isti dies, Erunt semper aliqui electi usq; ad finem mundi, & non sunt electi, nisi in cœtu uocatorum. Iuxta illud Rom. 8. Quos elegit, hos & uocauit. Seruabit igitur Deus

N 1 semper

II. EPISTOLA AD

semper aliquos rectè docentes & discentes, seu multos seu paucos.

Altera consolatio, Sed dicat aliquis, etiamsi mansura est electorum Ecclesia, quid hoc ad me pertinet, an & ego sum inter electos? Aut ubi illi querendi sunt, cum ubiq; multum sit uiciorum & dilacerationum? Hæ questiones ualde turbant mentes, sed firmissimè tenendæ sunt hæ sententiæ diuinitus expressè traditæ, Primum quòd semper sint aliqui electi in hac uita, iuxta illud Matth. 24. Propter electos abbreviabuntur isti dies. Item Matth. 28. Ego uobiscum sum usq; ad consummationem mundi. Omnes autem electos sciamus oportere in cœtum uocatorum peruenire, iuxta illud Rom. 8. Quos elegit, hos & uocauit.

Cum uerò audimus electos tantum in cœtu uocatorum esse, querunt mentes talem Ecclesiam, quæ sit politia tranquillissima, honestissima, & officiosissima. Sed ex uoce diuina sciendum est, aliud esse Ecclesiam, & aliud hospitium, scilicet politiam, in quibus plurimi palàm sunt hostes Euangelij et Ecclesiæ. Deinde ipsa Ecclesia uisibilis in hac uita est cœtus bonorum & malorum, ut manifestè docent dicta Christi Matth. 13. Simile est regnum cœlorum sagena &c. Et in hac ipsa Epistola ad Timotheum dicitur: In magna domo sunt uasi

auri

aurea honorata, & testacea ad deformes usus facta.

Nec propterea dubitent pii, coetum in quo est professio uerae doctrinae esse ueram Dei Ecclesiam, etiamsi uident multos inquinatos manifestis uicijs. Hac praemonitione necesse est omnes esse confirmatos, ne faciant dissipationes, sicut Donatista faciebant. Sed maneamus in communi congregatione recte docentium, etiamsi magno cum dolore cernimus negligi disciplinam, & sit inuocatio piorum eo ardentior. sicut manebant in communi congregatione Zacharias, Simeon, & similes.

Audiuisti igitur ubi sint quaerendi electi, scilicet in coetu uocatorum. Iam cum disputat tuamens, an & tu sis in numero electorum, semper teneas hanc Regulam: Nos de uoluntate Dei ex uerbo ipsius iudicare oportere, cum agis poenitentiam, & in uera consolatione credis te recipi propter Mediatorem, certum est tunc te placere Deo, iuxta dicta Ezech. 18. Viuo ego, dicit Dominus, Nolo mortem peccatoris, sed ut conuertatur & uiuat. Item Rom. 5. Iustificati fide pacem habemus apud Deum. Sic cum in agone perseueras in fide, & in inuocatione, certum est te esse electum, iuxta illa dicta Matth. 24. Qui perseuerarit in finem, hic saluus erit. Et Apocalypsis 14.

N 5 Beati

II. EPISTOLA AD

Beati mortui qui in Domino moriuntur. Et Apocal. 2. Esto fidelis usq; ad mortem, & dabo tibi coronam &c. Et 2. Corinth. 5. Superinduemur, si tamen non nudi reperiemur.

Hæc dicta simul ostendunt oportere in hac uita inchoari sanctificationem, & certo beatos esse, qui in hac uita ad Deum conuersi sunt uera pœnitentia et fide, et in agone pœnitentiam & fidem retinent, iuxta illa dicta ioh. 6. Hæc est uoluntas Dei, ut omnis qui credit in Filium, habeat uitam æternam. Item iohan. 17. Hæc est uita æterna, ut agnoscant te uerum Deum, & quem misisti Iesum esse Christum. Hæc simplex consideratio uera est, & utilis pijs mentibus.

Ceterum alibi sæpè dictum est, causam reprobationis esse peccatum in illis ipsis, quos Deus non elegit ad salutem, contra uerè electionis causam esse nequaquã nostra merita, sed misericordiam, qua propter Filium deprecatores & Mediatorem diuinitas recipit illos, qui fiunt membra Mediatoris, cum tracti uoce Euangelij fide amplectuntur filium Mediatorem, Ibi non indulgemus diffidentia, nec uelut Enthusiastæ expectamus uiolentos raptus, sed sentientes initia fidei clamemus ad Deum propter Filium, ut Spiritu suo sancto nos adiuuet sicut præceptum est Luc. 11. Quomodo

16. Quanto magis pater uester cœlestis dabit Spiritum sanctum petentibus.

Impediuntur humanæ mentes de electione in Deo, cogitantes, cum imaginantur successionem temporum. Ab hac imaginatione cum utcumq; nos abducimus, multæ quæstiones tolluntur, ut etiam ueteres scriptores dixerunt. Recitata hac præmonitione de electione & de Ecclesia, melius intelligi potest cur Paulus dicat, *Si quis mundauerit se à vasis deformioribus, erit vas ad honorem.* Hæc mundatio non est desertio congregationis, sed est conuersio ad Deum.

Dices autem, Quomodo fieri conuersio potest, si tantum electio est causa? Respondeo, Electio sic est causa, ut Deus etiam uocare te uelit. Vult igitur te audire Euangelium, & non repugnare, non indulgere diffidentia, sed luctari cum infirmitate, & petere, ut Spiritu sancto adiuueris. Concurrunt enim hæc causæ, Verbum Dei, Spiritus sanctus, & uoluntas non repugnans, uerè luctans cum dubitatione, & petens ut iuuetur Spiritu sancto, sicut dictum est Rom. 8. Spiritus operam fert infirmitati nostræ.

Hæc fiunt magis perspicua considerato hoc fundamento, quod utraq; prædicatio uniuersalis est,

est,

II. EPISTOLA AD

est, scilicet prædicatio poenitentiae, & promissio gratiae, & quod utrumq; præceptum uniuersale est, uidelicet, ut omnes & singuli agamus poenitentiam, & omnes & singuli credamus in filium Dei. Ad hoc fundamentum congruunt hæc dicta: Deus uult omnes homines saluos fieri. Item Act. 10. Rom. 2. Apud Deum non est acceptio personarum. Has consolationes tenere utile est ad refutandas multas questiones, & ad reprimendam tentationem de particularitate.

Sic ergo intelligatur Paulus hoc loco de mundatione: *Mundes te*, id est, agas poenitentiam, agnoscas errores & delicta, & doleas, & credas Euangelio, hæc cum fiunt, audita uoce Euangelij, simul Spiritus sanctus est efficax in uoluntate non repugnante, sed luctante cum dubitatione & petente auxilium.

Sectare Iusticiam &c.

Intelligo Iusticiam uniuersalem, id est, obedientiam iuxta omnia præcepta Dei. Quædam autem deinde adduntur nomina specierum, quæ incluse sunt in uniuersali iusticia, tamen non est inusitatum posito toto aliquas insignes partes deinde nominatim recitare, præsertim cum id sit singulari consilio, ut hîc uult monere Paulus, implacere obedientiam, quando coniuncta est cum fide.